

Velkommen til sommermøder 2024

hos Hans Henrik Pørksen & Victor Conradsen

Velkommen til Sommermøder 2024

hos Gunderslevholm Gods

Velkommen til Sommermøder 2024

hos Mariesminde v/ Kristian Boel Kjær

Program for sommermøder 2024

17.00 – 17.15	Velkomst	v/formand Peter Kiær og Claus de Neergaard
17.15 – 18.00	Markvandring/Rundvisning på Virksomheden	
18.00 – 18.30	Ministeren for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri Jacob Jensen holder en politisk aktuel tale med efterfølgende spørgsmål	
18.30 – 19.30	Åben pølsevogn	
19.30 – 21.00	Politisk og forenings information	v/formand Peter Kiær
	➤ Klima - forstå klimadebatten	v/faglig specialist Anne Smet Andersen
	➤ Iltsvind & kvælstof	v/faglig direktør Jørgen Evald Jensen
	➤ Juridisk indlæg	v/chefjurist Nikolaj Schultz
	➤ BNBO & Grundvand	v/konsulent Bente Andersen
	➤ Farmbrella rådgivning	v/direktør Kim Koch
	➤ Netværk & Kompetencer	v/udviklingschef Frederik Pedersen
21.00 – 22.00	EP-valget – oplæg ved danske kandidater og debat	

Velkommen til Jacob Jensen

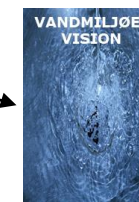
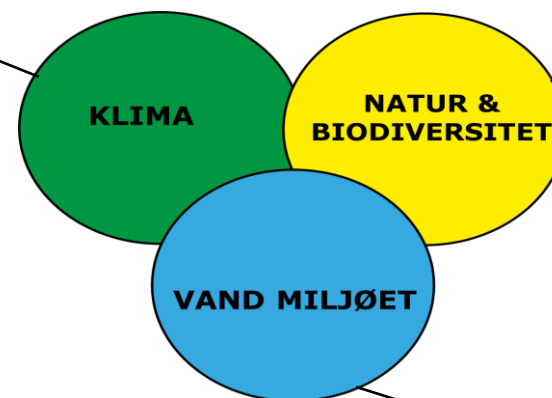
Minister for Fødevarer, Landbrug & Fiskeri

- Vi er gået fra en protest organisation til en interesse- & erhvervsorganisation, som vil have indflydelse!
- Vi har en VISION – vi er medspiller
- Vi har en PLAN – vi har faktisk 3 (de 2 er på vej)

- ESG er kommet for at blive – og vi kan gøre det til et aktiv
- FARBRELLA – rådgivnings tilbud på Miljø, ESG, Natur & Biodiversitet - det er nødvendigt og en kommerciel udvikling af vores forening!

- **LANDBRUGET** er til DEBAT – men vi er ikke inviteret!
- Har vi alle glemt hvorfor EU blev skabt?
- Det var for at sikre **FØDEVARE PRODUKTIONEN**
- **DANSK** landbrug er omstillingsparat – det har vi bevist
- Vi er i gang med den **GRØNNE** omstilling
- EP-valget har aldrig været vigtigere end NU!
- LANDBRUGET siger ikke nej til at være **GRØNNE** - FOSSILT contra BIOGENT, er som at sammenligne æbler og pærer!

EUROPA-
PARLAMENTET

Bæredygtigt
Landbrug

?

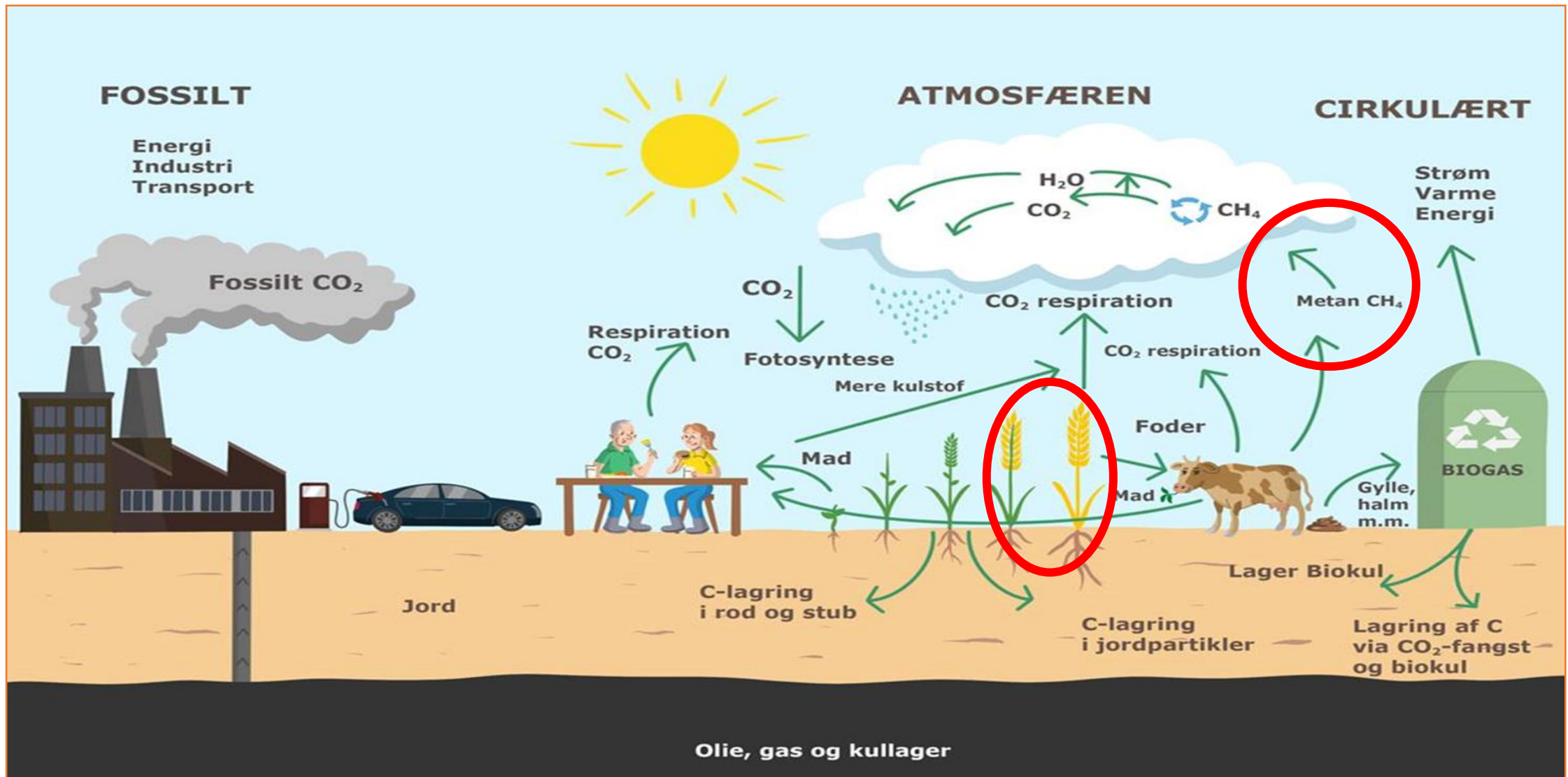

Bæredygtigt
Landbrug

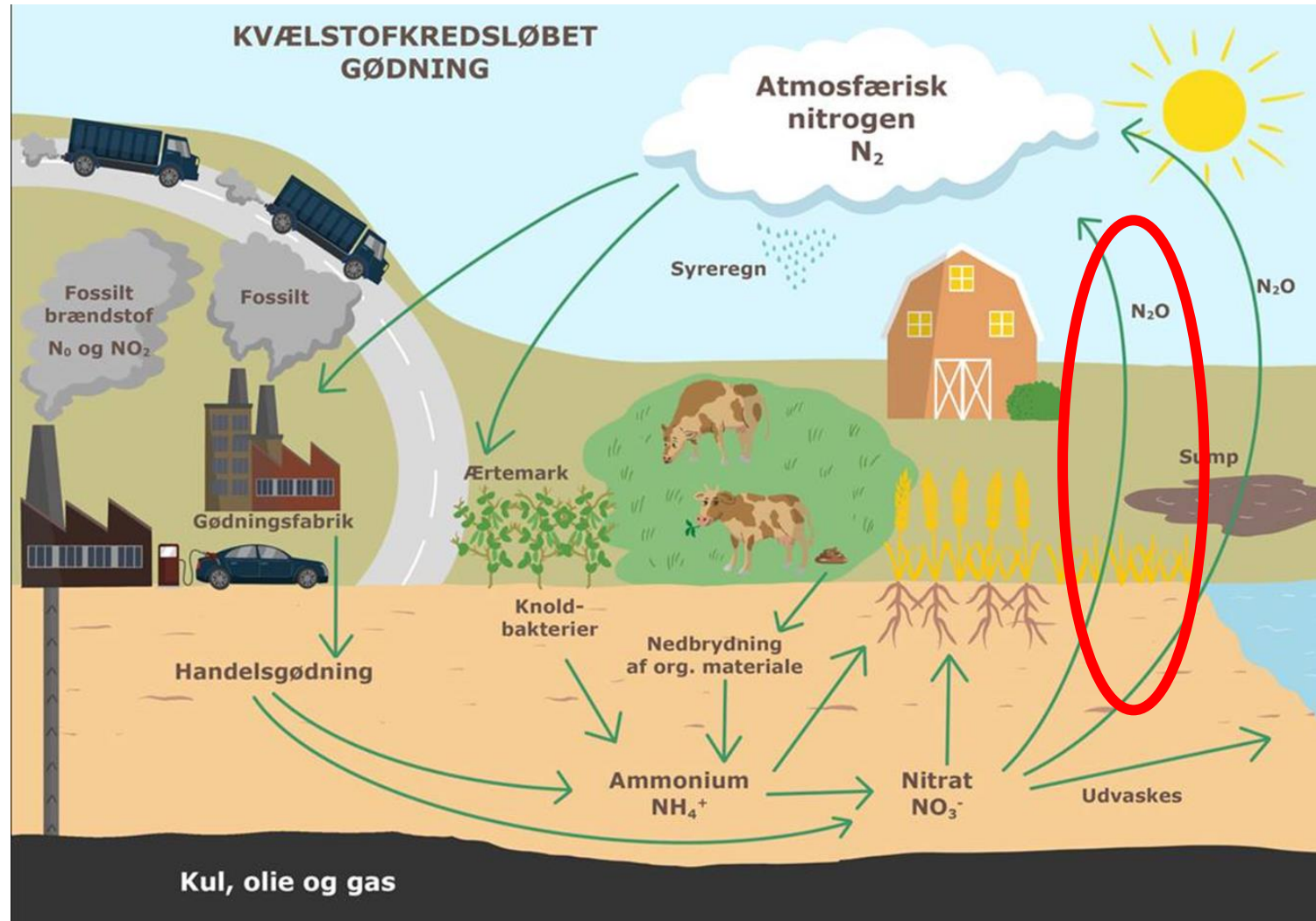
Nye beregninger af lattergas
og metan

v/faglig specialist Anne Smet Andersen

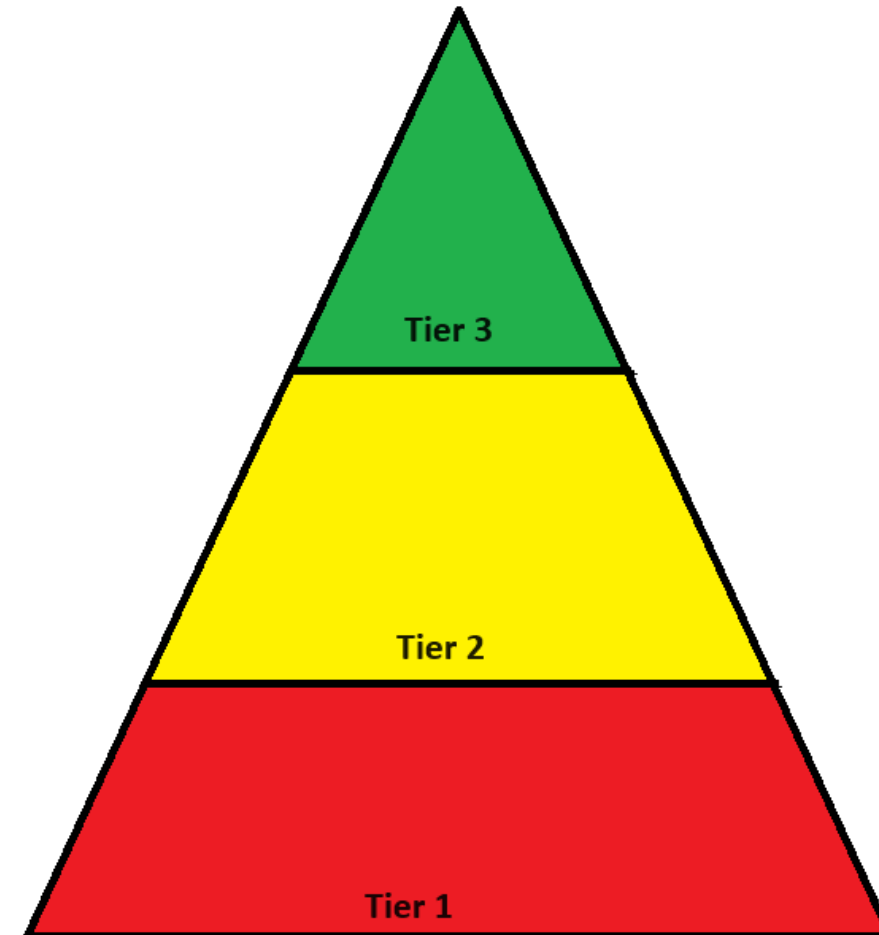
Lattergas og metan

Lattergas N_2O

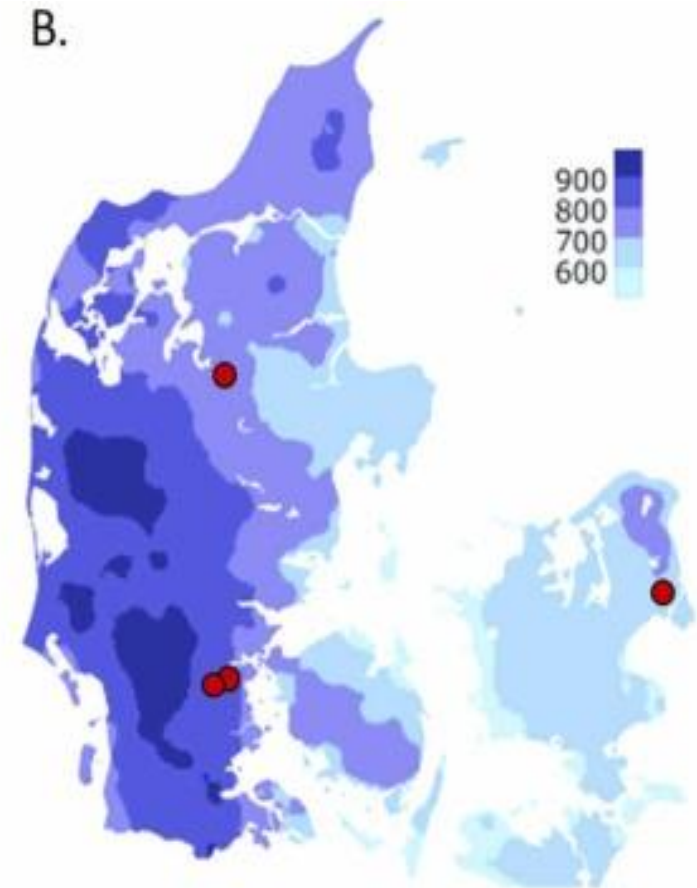
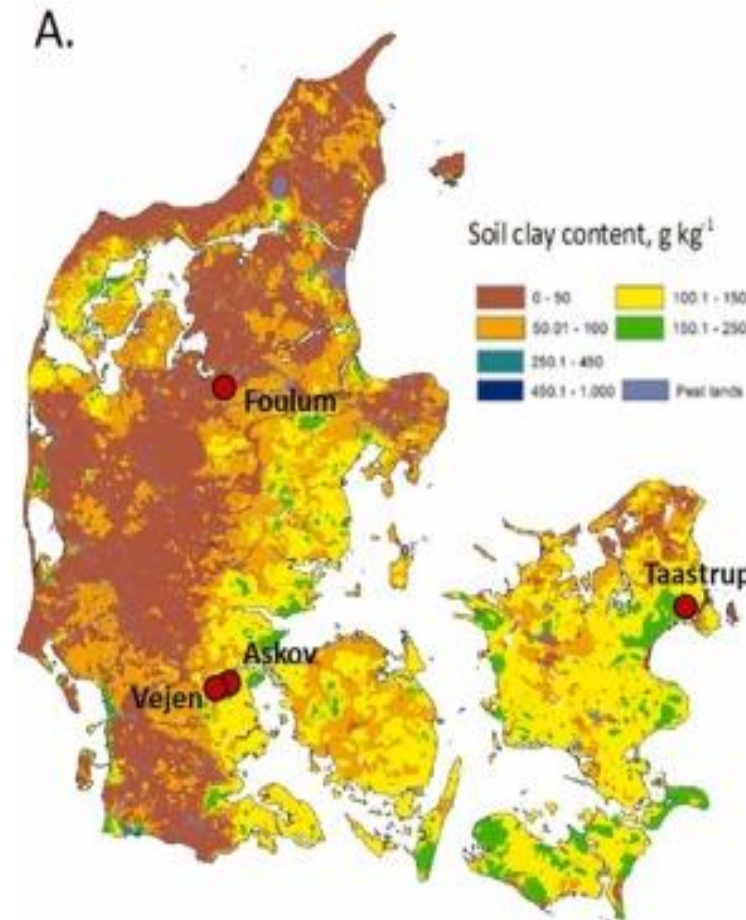

- FN IPCC's 3 niveauer:
- 1 general – kan bruges af alle lande
- 2 nationale data (det er der, vi er nu)
- 3 modeller til specifikke beregninger (starter i år)

Lattergas-forsøg

- Forsøg 4 steder i DK
- Målt over 3 år
- Dækker forskellige jord- og klimaforhold
- Forskellige gødningstyper:
Kvæg, gris og biogas
NPK, urea og NS26-13

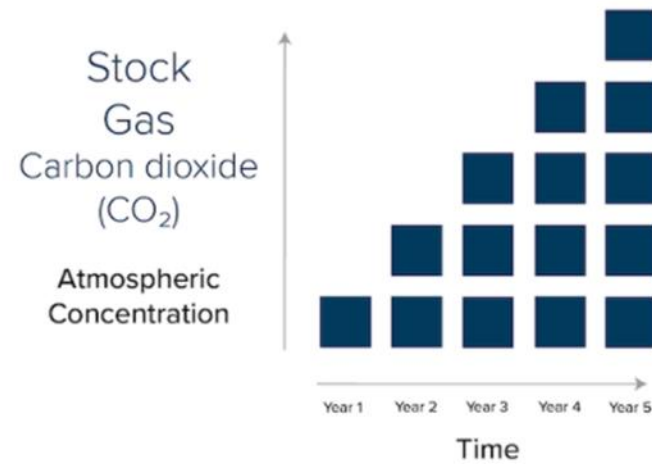
- Forsøgsopstillingen med målinger
- Alm rotation i afgrøder
- Målinger fra 2019, 2020 og 2021
- Resultater:
  - Organiske gødning 1,02%
  - Kunst gødning 0,15%
- Forventningen er 0,7% i DK

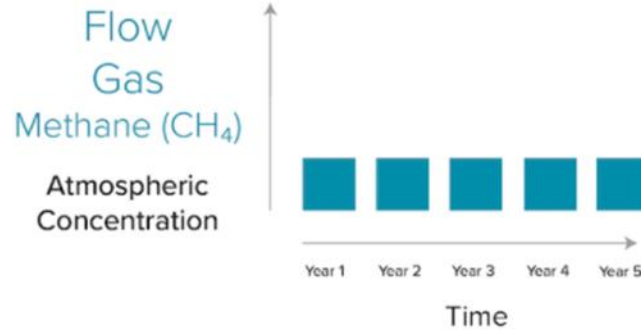
Metan

■ = Pulse of CO₂

Stock gases will accumulate over time, because they stay in the environment.

■ = Pulse of CH₄

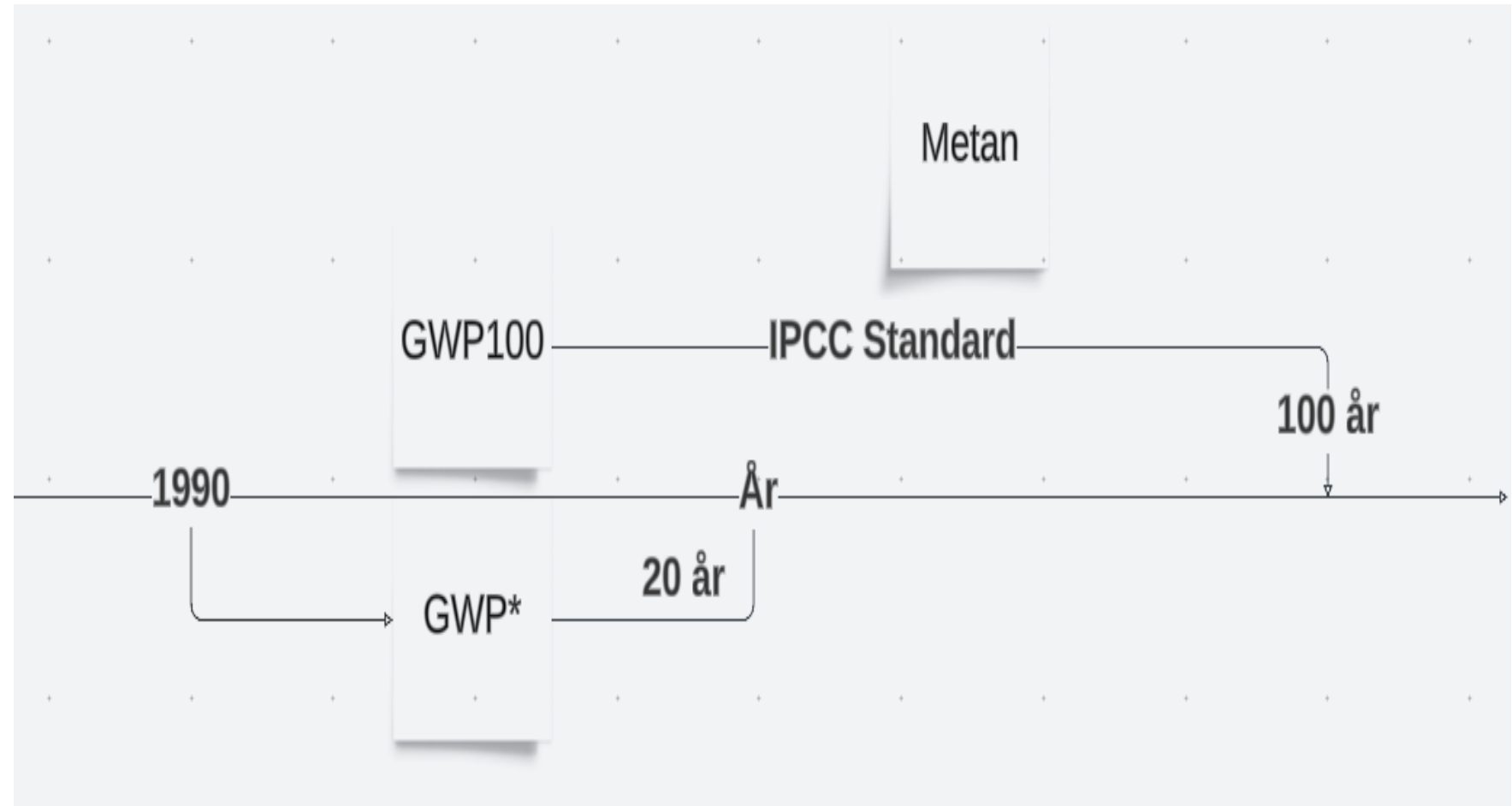

Flow gases will stay stagnant, as they are destroyed at the same rate of emission.

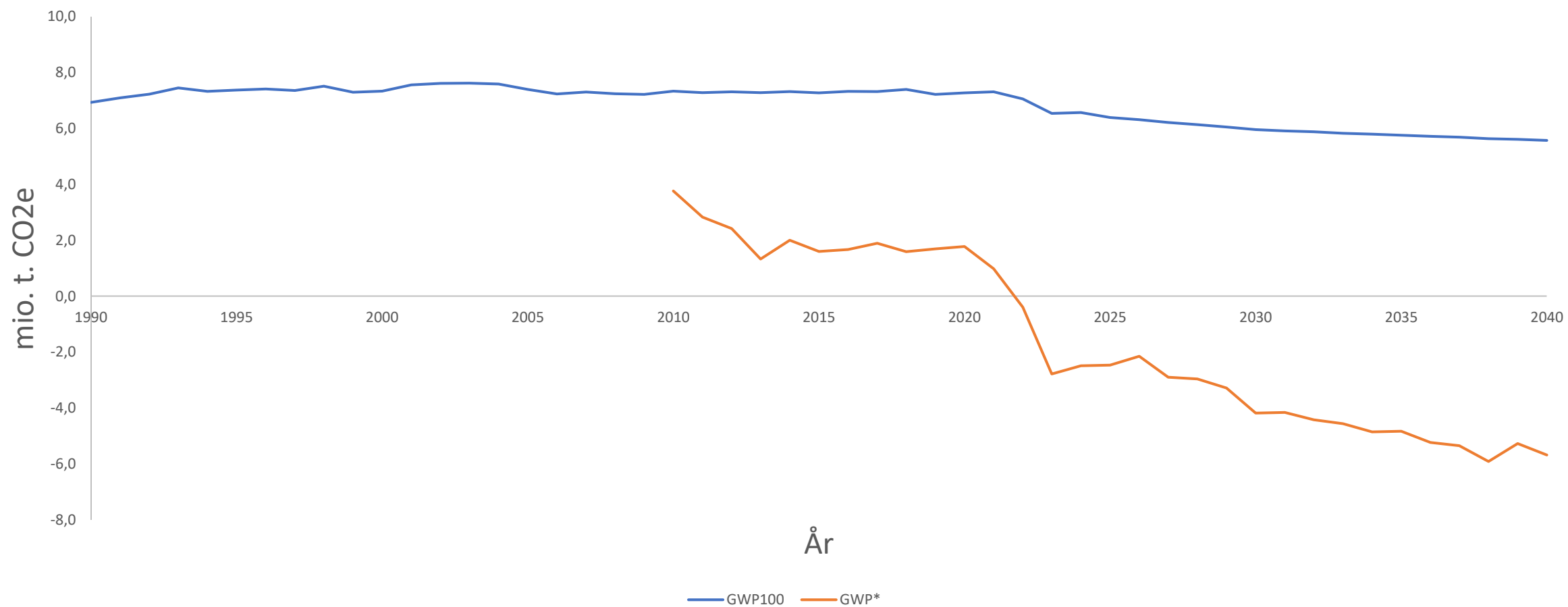

Metan FN standard

GWP – Globalt opvarmnings potentiale

Temperaturpåvirkning

Hvad betyder det hele så...?

	Klimastatus og -fremskrivning 2024 Mio. tons CO ₂ e	Nyeste forskningsresultater Mio. tons CO ₂ e

Hvad betyder det hele så...?

	Klimastatus og -fremskrivning 2024 Mio. tons CO ₂ e	Nyeste forskningsresultater Mio. tons CO ₂ e
Metan (CH ₄) fra husdyrene	7,5	Minus 0,5 (GWP*)

Hvad betyder det hele så...?

	Klimastatus og -fremskrivning 2024 Mio. tons CO ₂ e	Nyeste forskningsresultater Mio. tons CO ₂ e
Metan (CH ₄) fra husdyrene	7,5	Minus 0,5 (GWP*)
Lattergasudledninger fra marker	3,9	2,7

Hvad betyder det hele så...?

	Klimastatus og -fremskrivning 2024 Mio. tons CO ₂ e	Nyeste forskningsresultater Mio. tons CO ₂ e
Metan (CH ₄) fra husdyrene	7,5	Minus 0,5 (GWP*)
Lattergasudledninger fra marker	3,9	2,7
CO₂e beregnet for 2022	11,4	2,2

- Køer udleder ikke noget kulstof, som planterne ikke lige har optaget
- Når man ikke tæller planternes optag med, så kan man ikke tælle udledningen med!

Bæredygtigt
Landbrug

?

Bæredygtigt
Landbrug

Iltsvind/kvælstof-debatten
igen igen

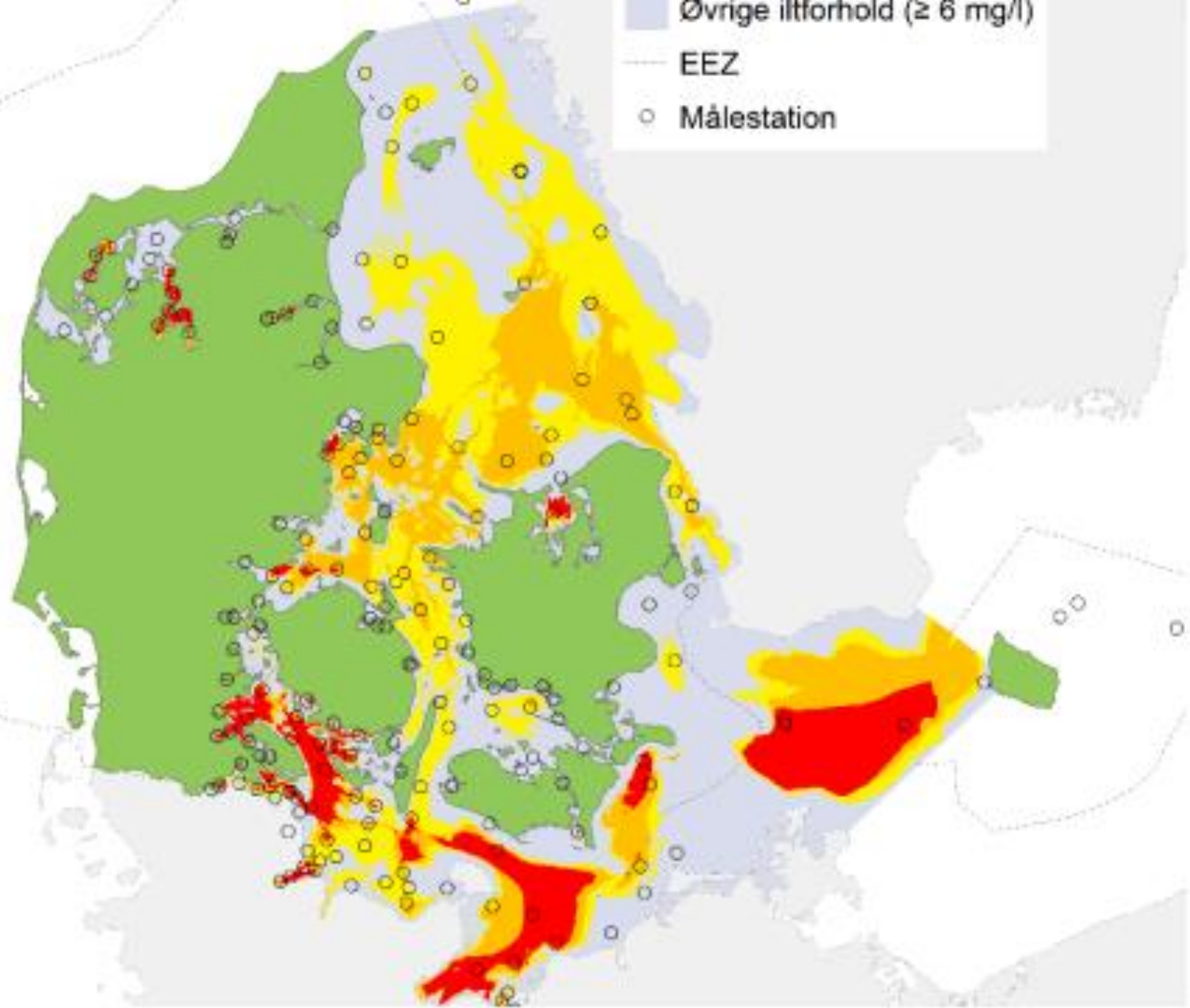
v/faglig direktør Jørgen Evald Jensen

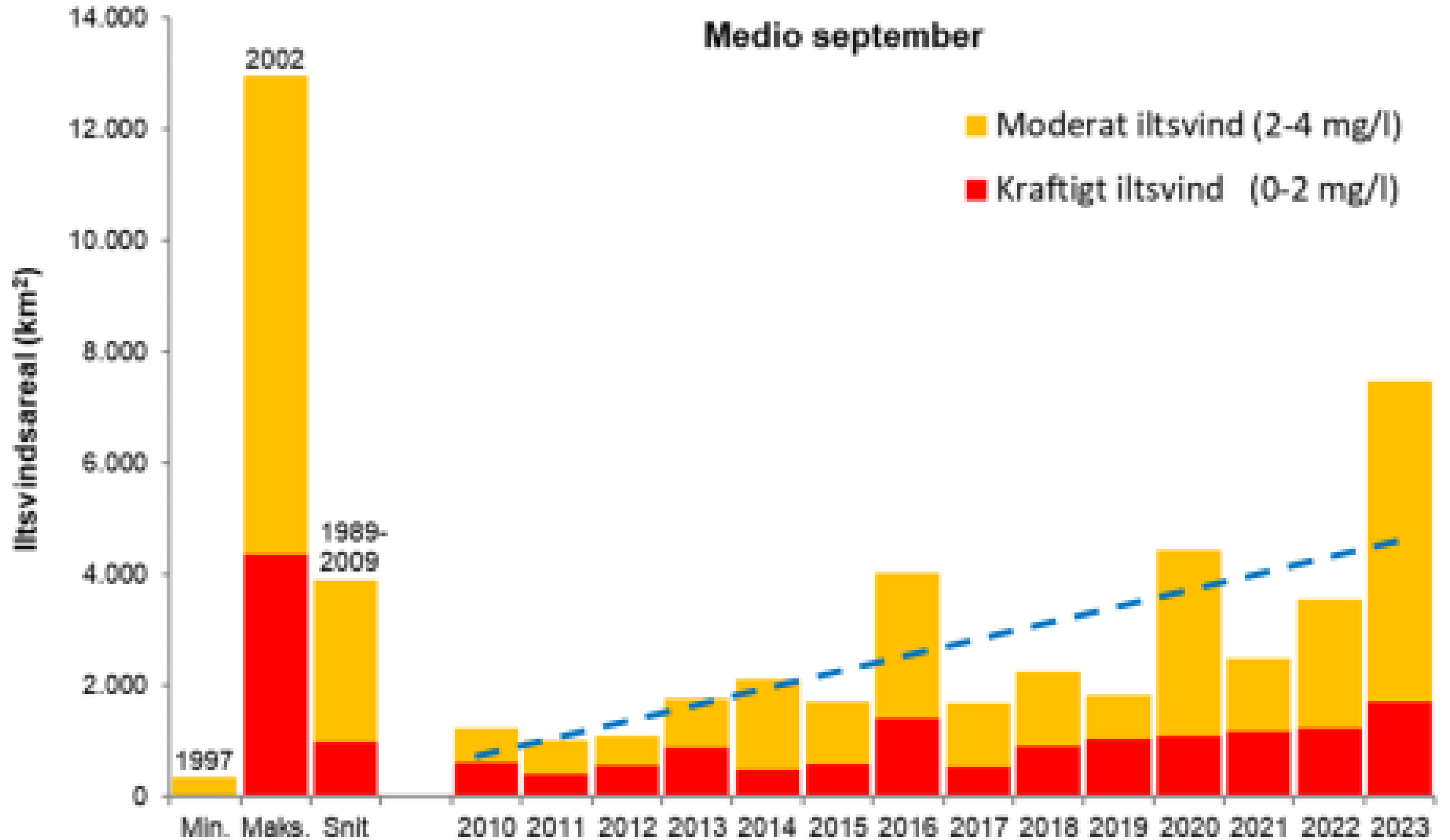
6. - 21. sep. 2023

- Kraftigt iltsvind (0-2 mg/l)
- Moderat iltsvind (2-4 mg/l)
- Lavt iltindhold (4-6 mg/l)
- Øvrige iltforhold (≥ 6 mg/l)
- EEZ
- Målestation

- Øvrige iltforhold (≥ 6 mg/l)
- EEZ
- Målestation

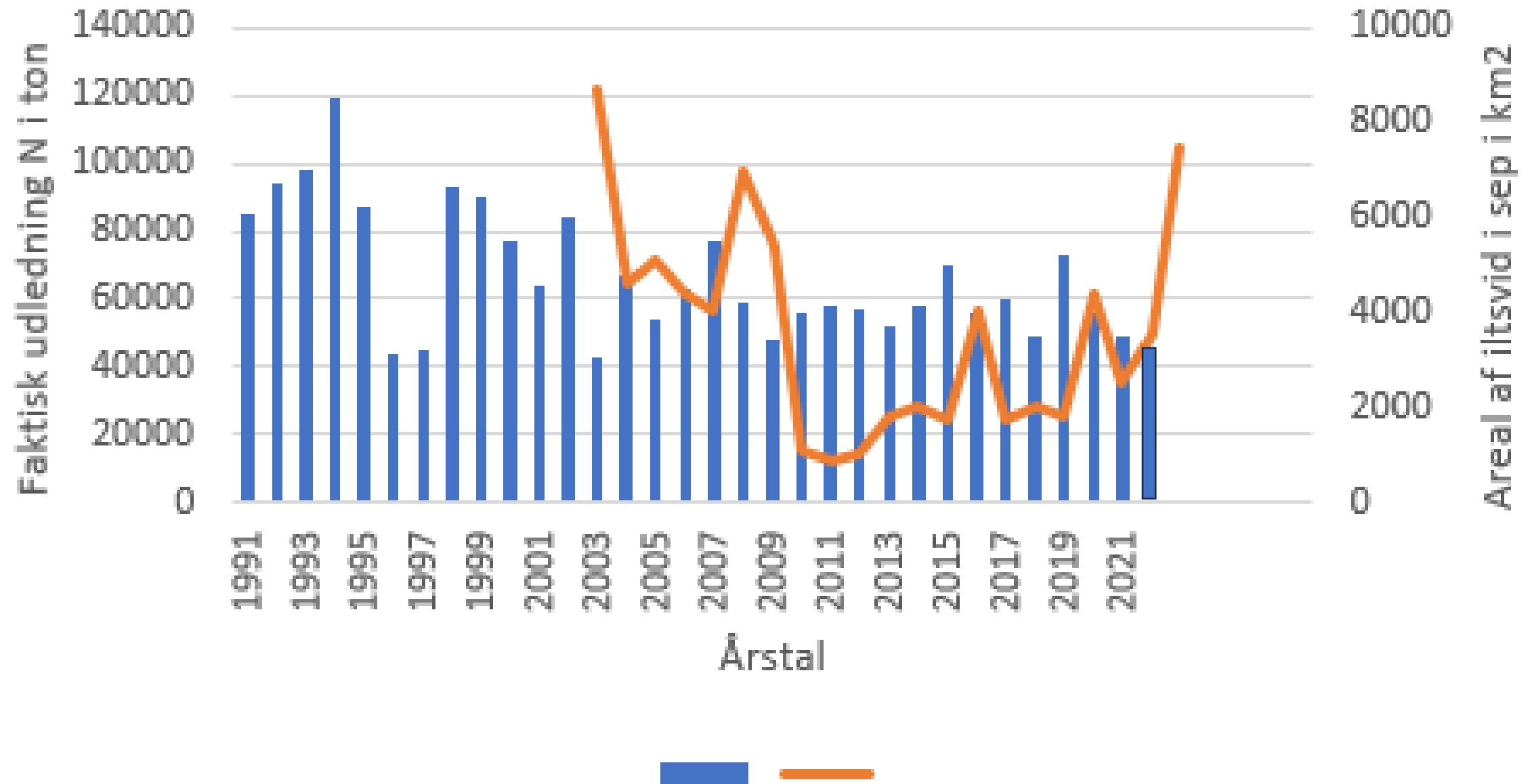
Medio september

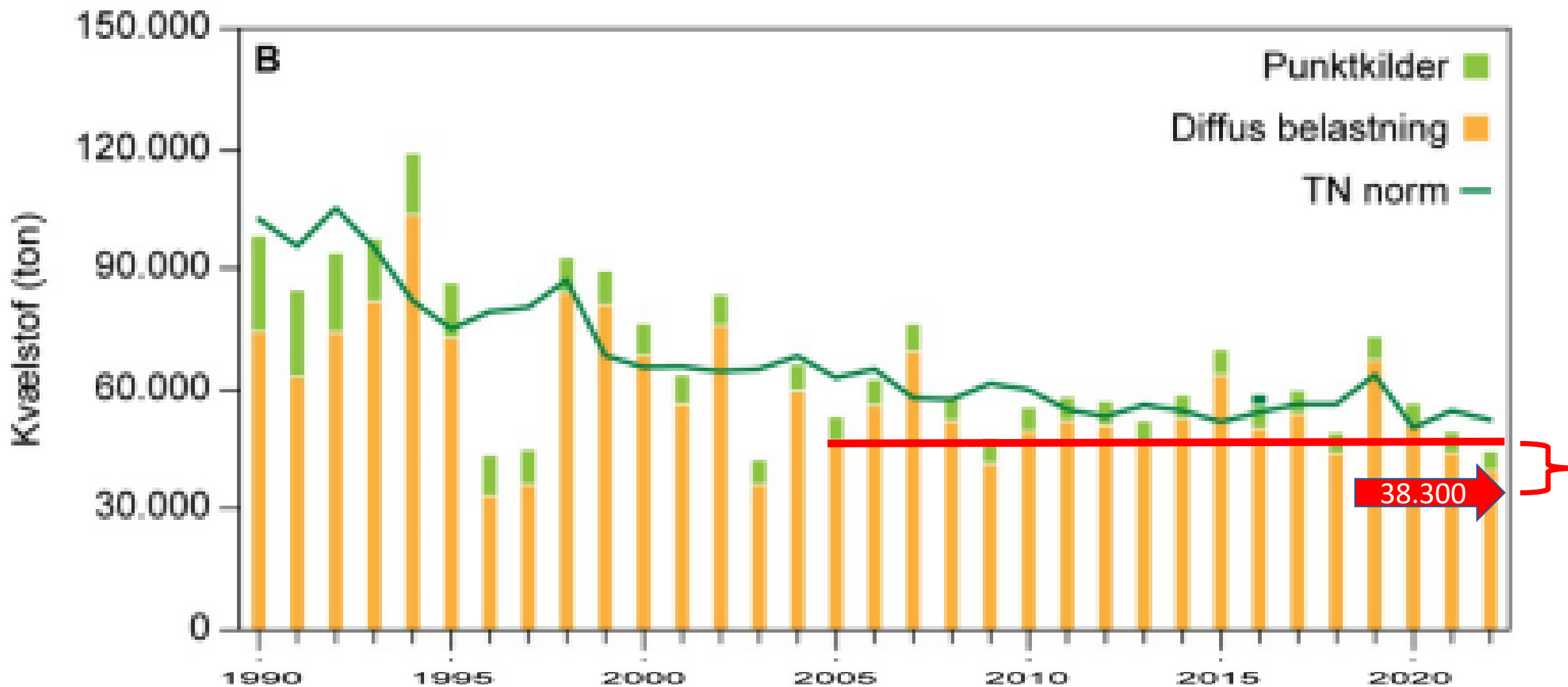
Skyldes det kun kvælstof fra dansk land?

- Udsagn fra forskere og medierne:
  - Det skyldes alene udledning af kvælstof fra landbruget!
  - Landbruget står for 70 % af kvælstof udledning!
  - Spildevand betyder ingenting!

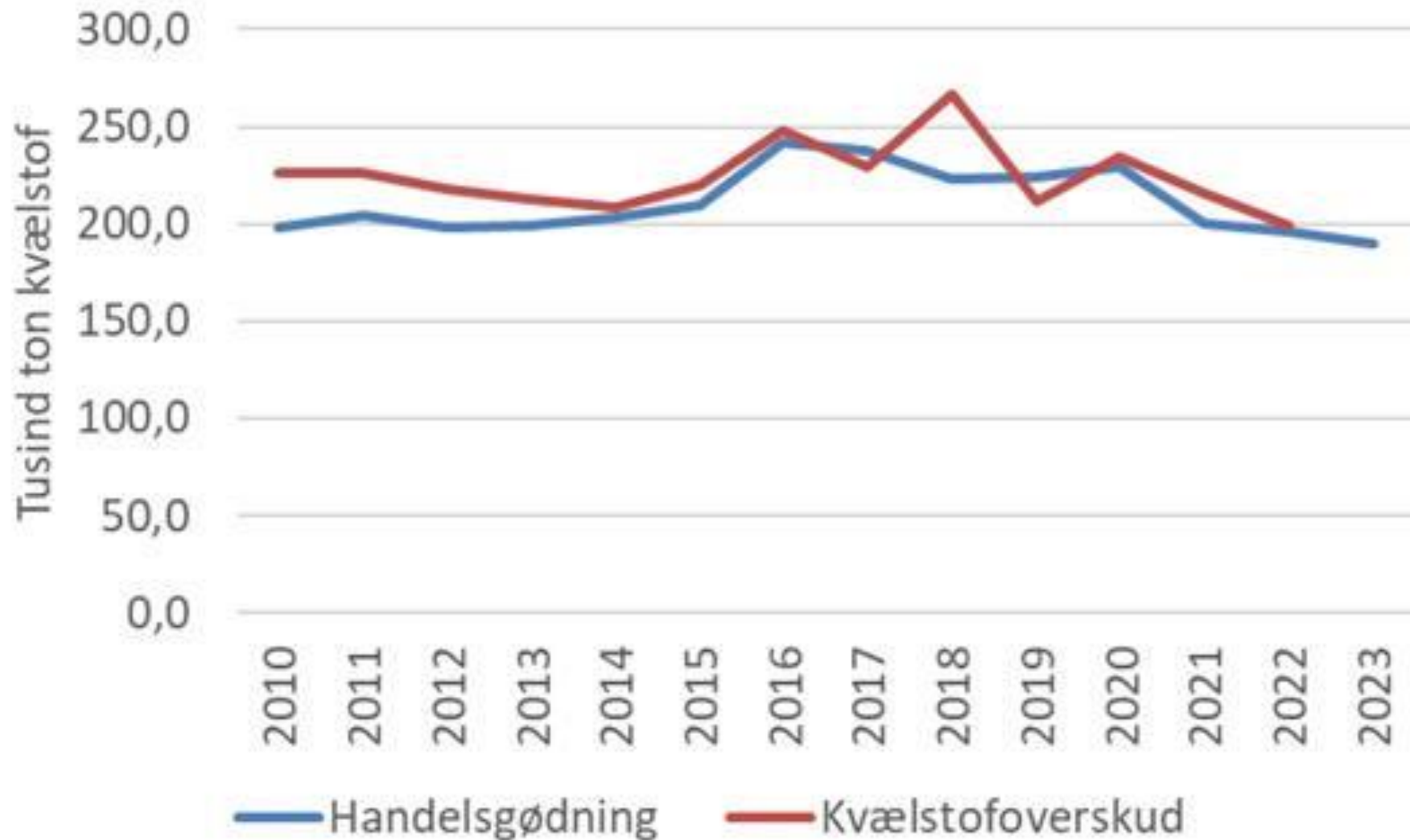
Udledning af kvælstof vs iltsvind areal i sep

N-udledning, seneste NOVANA 2022

Handelsgødningsforbrug

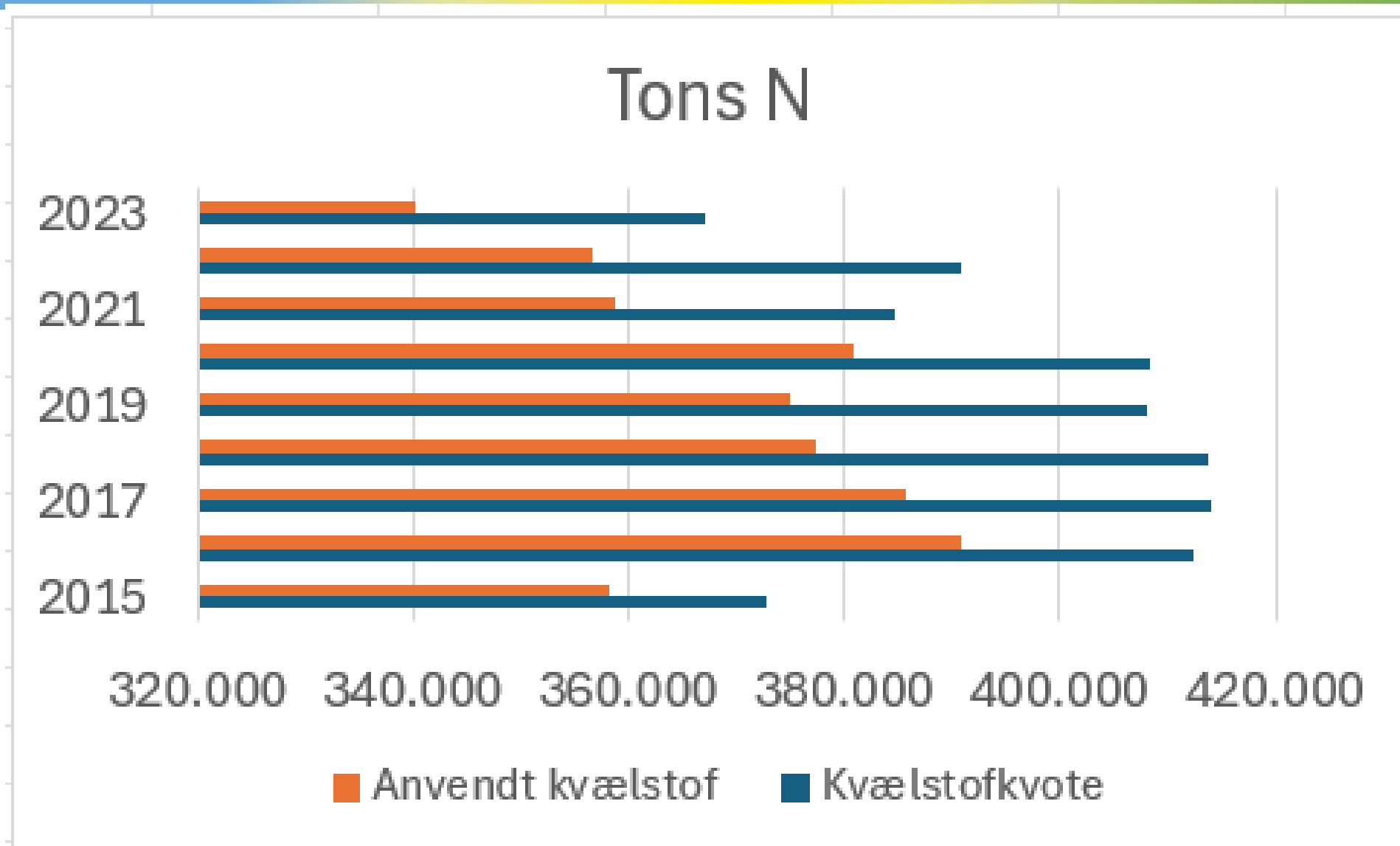

Handelsgødningsforbruget i 2022 og 2023 er det laveste siden 1965

Kvælstofkvote og forbrug 2015-2022

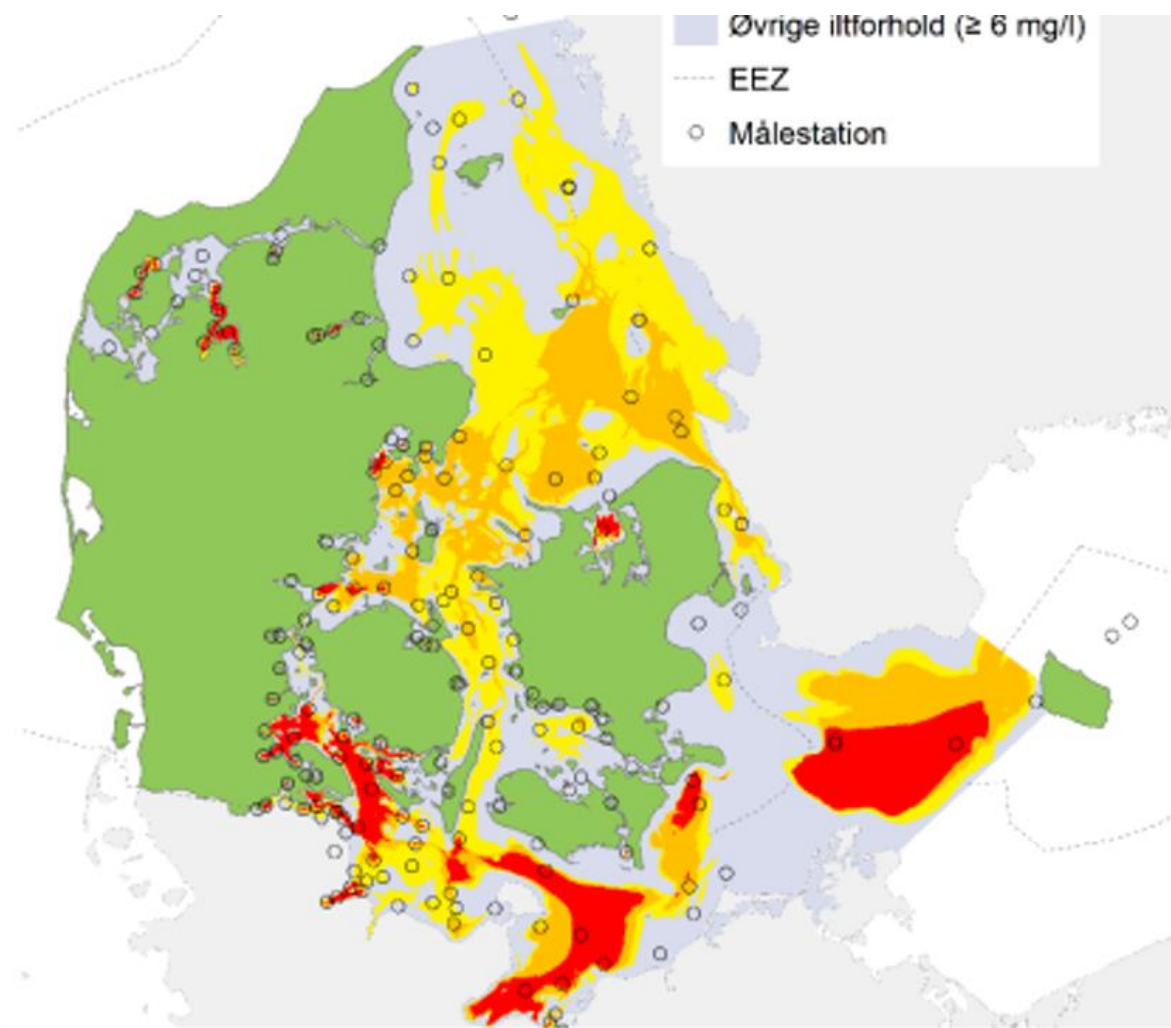
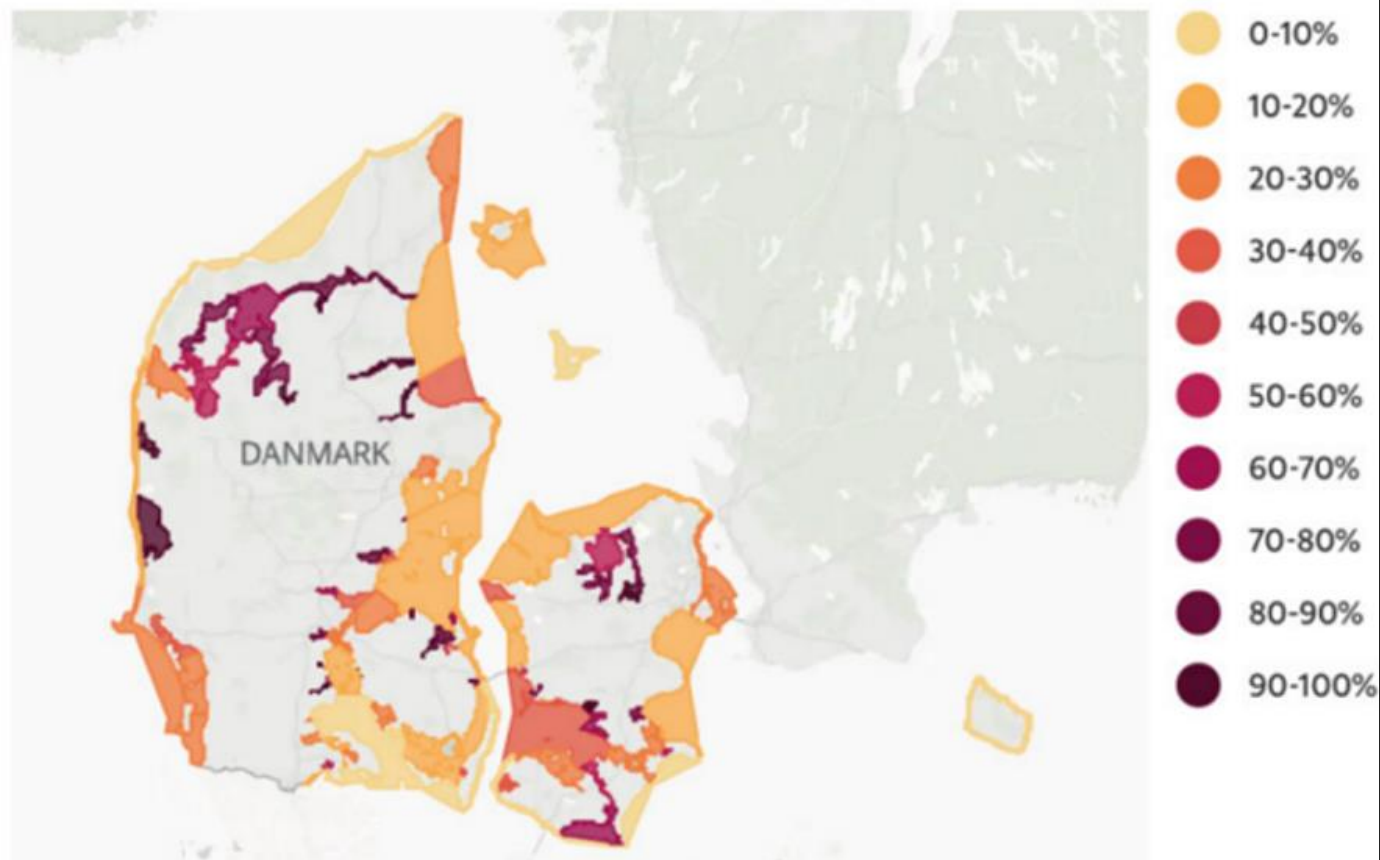
Bæredygtigt
Landbrug

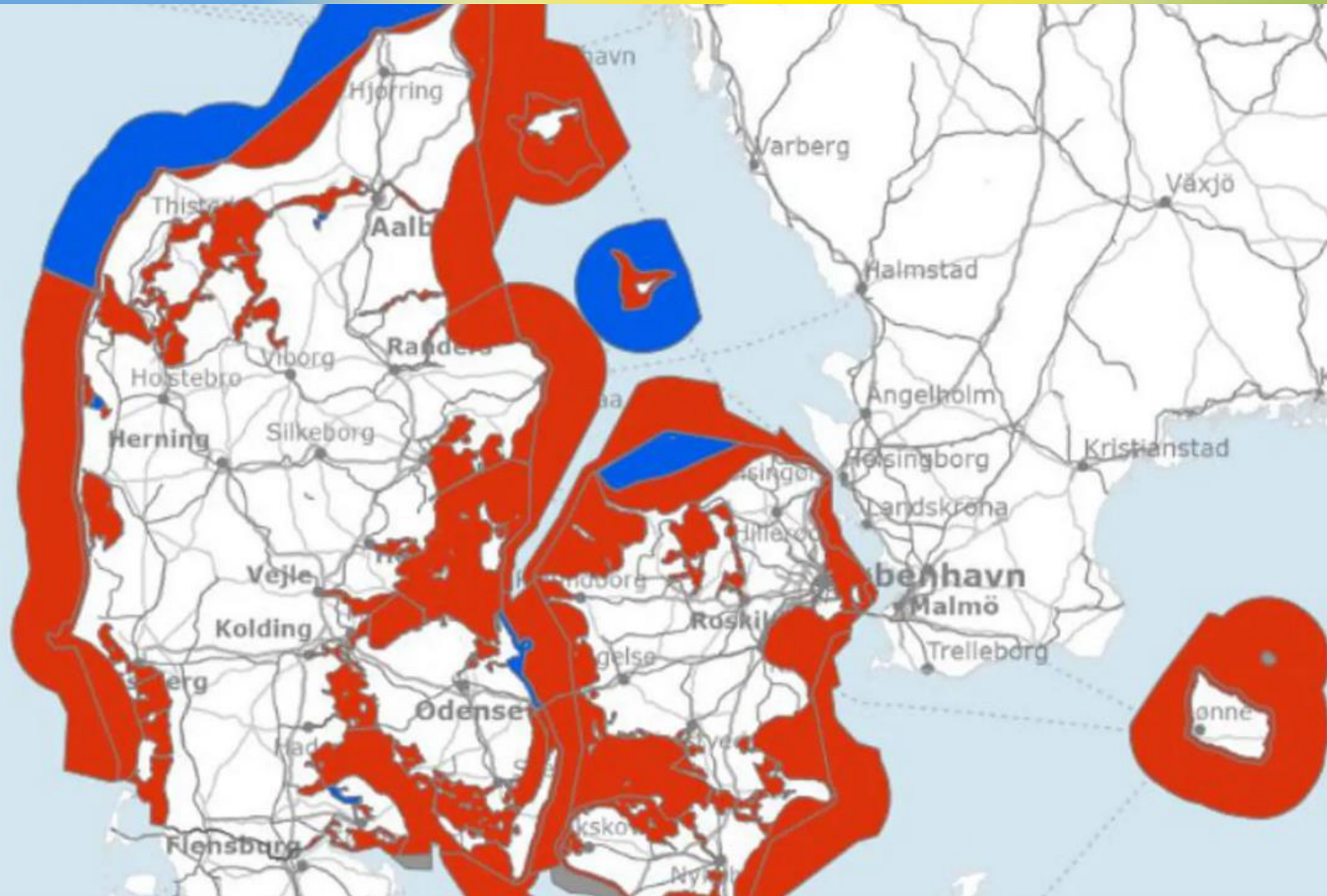

Næringsstoffer fra Danmark

Andelen af algekoncentrationen om sommeren, som skyldes udledning af næringsstofferne kvælstof og fosfor fra danske landområder.

Ny vejledning om udledning af miljøfarlige stoffer - oktober 2023

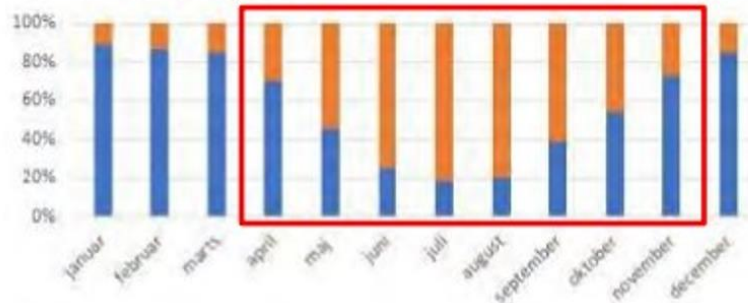

N-udledning fra punktkilder og diffuse kilder på regions niveau

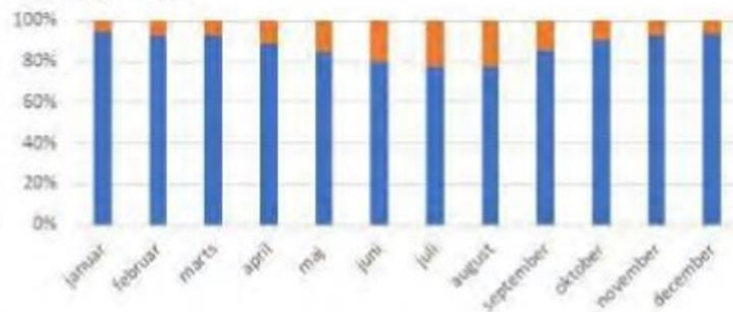
N-månedlig: Max 81%

N-årlig: Gens. 26%

Sjælland og Øerne

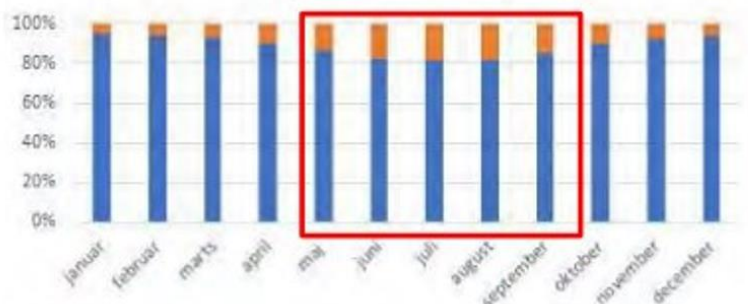
Vestjylland

N-månedlig: Max 23%

N-årlig: Gens. 10%

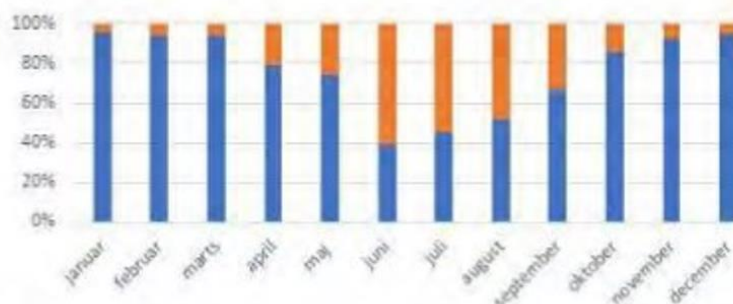
Nordjylland

N-månedlig: Max 19%

N-årlig: Gens. 9%

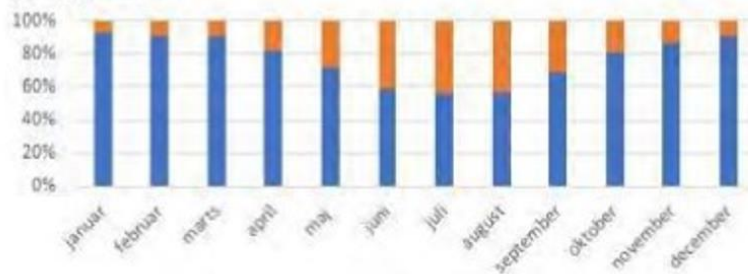
Bornholm

N-månedlig: Max 61%

N-årlig: Gens. 9%

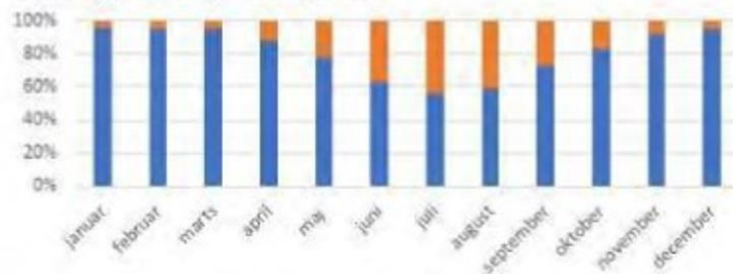
Østjylland

N-månedlig: Max 44%

N-årlig: Gens. 15%

Fyn og det fynske øhav

N-månedlig: Max 44%

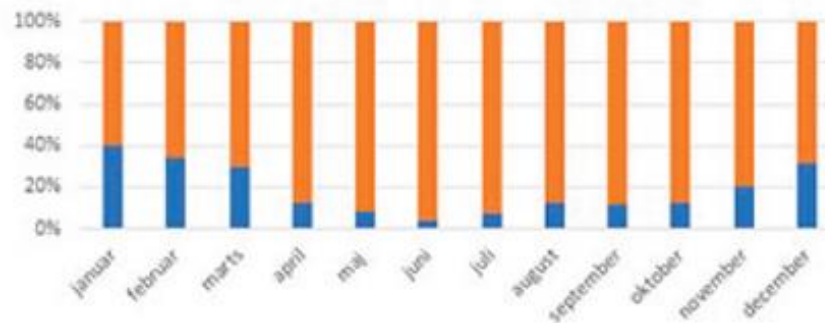
N-årlig: Gens. 9%

■ Diffus udledning ■ Punktkilde udledning

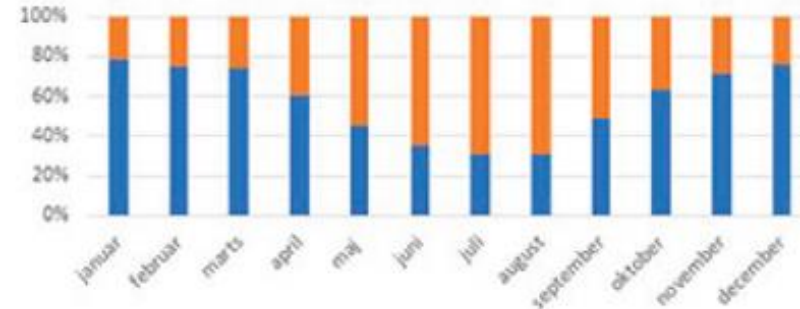
■ Diffus udledning ■ Punktkilde udledning

P-udledning
fra
punktkilder
(spildevand)
og
diffus bidrag
=
arealbidrag

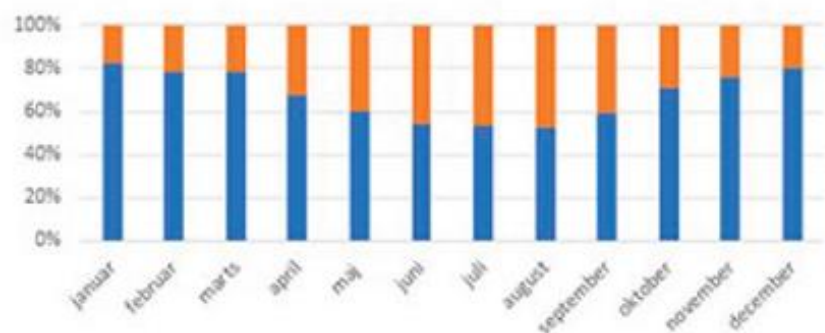
Sjælland og Øerne

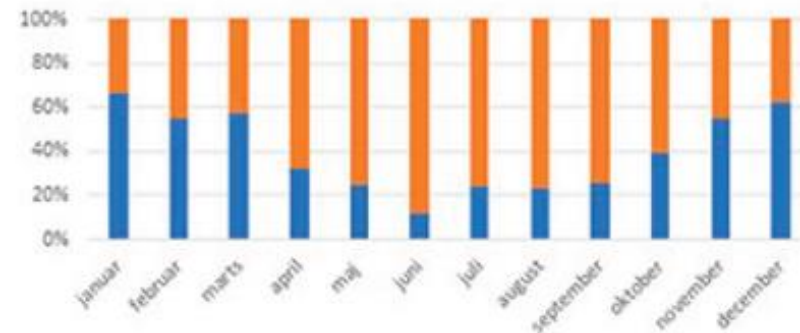
Vestjylland

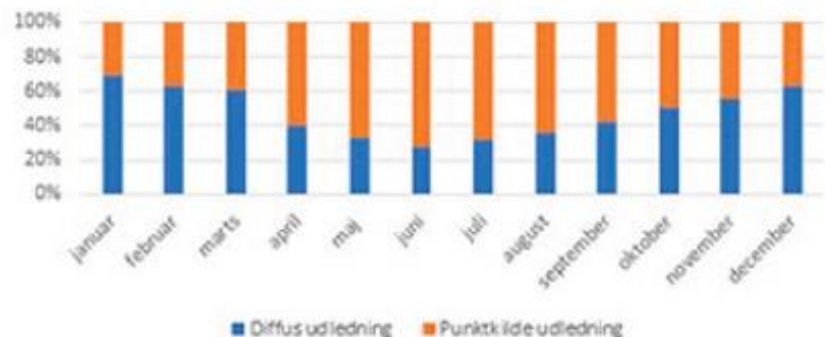
Nordjylland

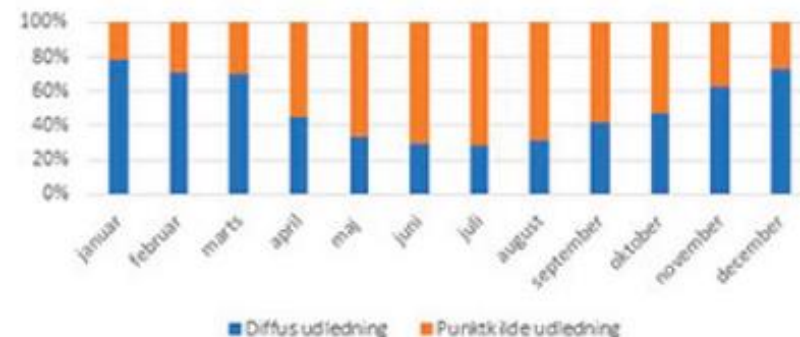
Bornholm

Østjylland

Fyn og det fynske øhav

Figur 7. Månedlig procentvis andel af diffus og punktkilde N-udledning for hver af de 6 georegioner i perioden 1990-2018.

Hovedpunkter i vores argumentation:

- Hvis man fortsætter med kun at fokusere på kvælstof, får vi aldrig nogen bedring i de danske farvande
- Algevæksten i forårmånederne er begrænset af vandets indhold af fosfor
- I maj/juni skifter det, og så bliver det kvælstof, som begrænser algevæksten
- Derfor skal der meget mere fokus på at begrænse forårs- og sommerudledning af kvælstof
- Her spiller andre kilder end landbrug i mange områder en ret stor rolle
- Vi bruger mindre gødning end før landbrugspakken
  - I perioden stigende N udnyttelse, eftervirkning af efterafgrøder
- Iltsvind i de åbne danske farvande skyldes IKKE næringsstoffer fra DK

Bæredygtigt
Landbrug

?

Bæredygtigt
Landbrug

JURA

v/ chefjurist, Nikolaj Schulz

EMNE: Gødning

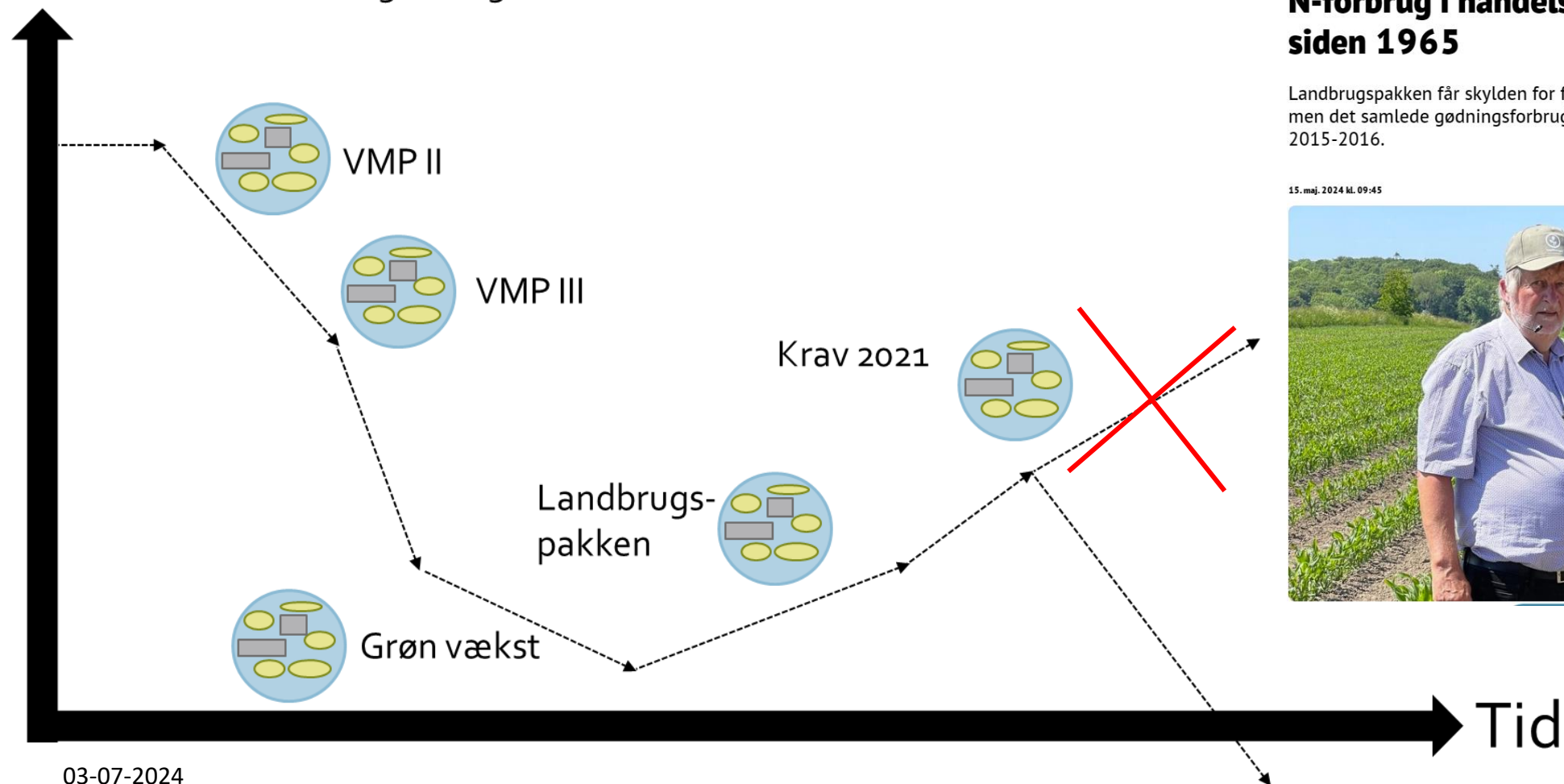
- Historisk tilbageblik
- Reguleringen i dag (nu)
- ...og sådan gør vi det juridisk

Før var det enkelt!

- Gødning blev reguleret i lov om gødskning.
- Økonomisk optimum = -10 % (blev til -20 %).
- Derfor kørte vi "Gødningssagen".

Rammevilkår (gødning)

N-forbrug i handelsgødning det laveste siden 1965

Landbrugspakken får skylden for fjordenes tilsyneladende dårlige tilstand - men det samlede gødningsforbrug er lavere end for Landbrugspakken fra 2015-2016.

15. maj. 2024 kl. 09:45

Rasmus Dalsgaard

Ny regulering – nu er det kompliceret!

- Gødning reguleres mange steder:
  - Virkemidler (efterafgrøder, normtal, § 3, JB-11, osv.)
  - Love
  - Bekendtgørelser

Et hav af indgreb

Husdyrefterafgrøder

Obligatoriske
efterafgrøder

Udnyttelseskrav
(Husdyrgødning)

§ 3

JB11

MFO-
efterafgrøder

"Frivillige"
efterafgrøder

4 % Brak

Fredericia, den 30. april 2024

Høringssvar på: "Udkast til ændret plantedækkebekendtgørelse samt to koordinatbekendtgørelser"

Indholdsfortegnelse

1	Indledning.....	2
2	Konklusion	2
3	Perspektivering.....	2
4	Forårsudvaskning.....	3
5	Et historisk rids over VVM-reglerne for husdyrgødning.....	4
5.1	Før år 2007	4
5.2	Husdyrloven med ikrafttræden 1.1.2007.....	4
5.3	Ny arealregulering i 2016-2018.....	5
5.4	Miljøvurdering efter EU-retten	6
6	Retsvirkning af manglende SMV.....	8
6.1	Habitatdirektivet	8
7	Plandækkebekendtgørelsens bilag 2	9

Udvaskning fra vintersæd kontra efterafgrøder

Analyse af måledata fra Landovervågningen

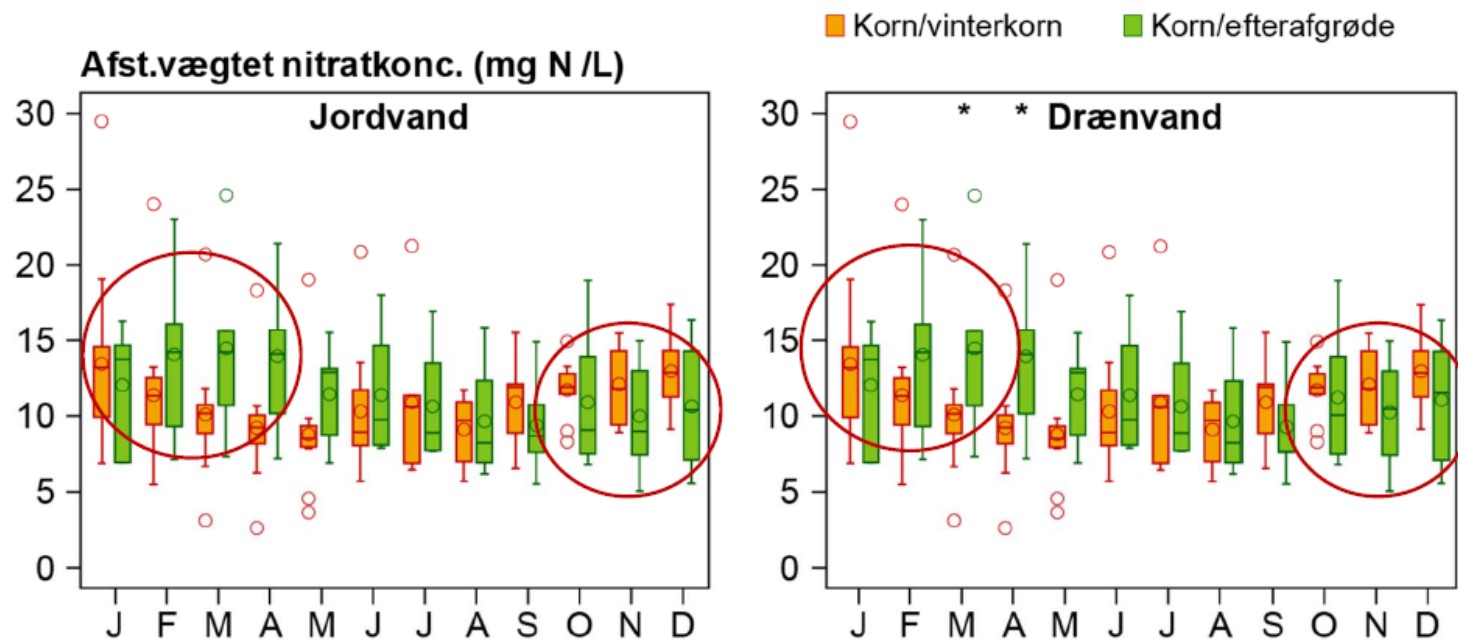
Plantekongres 12. januar 2023

Gitte Blicher-Mathiesen

Det siger seneste forskning

Signifikant højere nitratkonc. fra efterafgrøder i marts og april i drænvand

Lavere nitratkoncentrationer i efteråret efter efterafgrøder, ikke signifikant

2 Konklusion

Husdyrefterafgrøder er af særlig relevans for habitatområder, hvilket nødvendiggør anvendelsen af den mest aktuelle videnskabelige viden. Ifølge de seneste fund, som fremgår af vedlagte **bilag 1** ("*Udvaskning fra vintersæd kontra efterafgrøder, Analyse af måledata fra Landovervågningen*"), er udvaskningen af kvælstof fra marker med efterafgrøder betydeligt større end marker med vinterafgrøder. Dette sker desuden på kritiske tidspunkter af året, hvilket kan have alvorlige konsekvenser for vandmiljøet.

Den videnskabeligt dokumenterede sæsonmæssige variation understreger, at husdyrefterafgrøder kan være miljøskadelige, hvilket yderligere er belyst i førømtalte bilag. På grundlag af disse konstateringer står det klart, at den aktuelle bekendtgørelse er i konflikt med EU-lovgivningen og derfor er ugyldig.

Det er vores indtrængende opfordring, at Landbrugsstyrelsen tilbagetrækker den nuværende bekendtgørelse og, inden en ny bekendtgørelse udstedes, udarbejder en opdateret miljørapport. Denne rapport bør detaljeret adressere problemerne vedrørende forårsudvaskning samt de sæsonmæssige variationer, for at sikre en lovmæssig og miljømæssig forsvarlig regulering.

- Sæsonvariation
- Afgrøder med høj kvælstofudnyttelse
- Forårsudledning kontra helårsudledning
- Andre presfaktorer
- Hvad er målet?

?

Bæredygtigt Landbrug

96. møde
21. maj 2024 kl. 13:00

DAGSORDEN PKT. 2

---

3. behandling af lovforslag nr. L 123:
Om målrettet indsats for boringsnære beskyttelsesområder og forholdet til beskyttelseszonen på 25 m omkring vandboringer.

106 For
0 Imod
1 Hverken for/imod
107 I alt

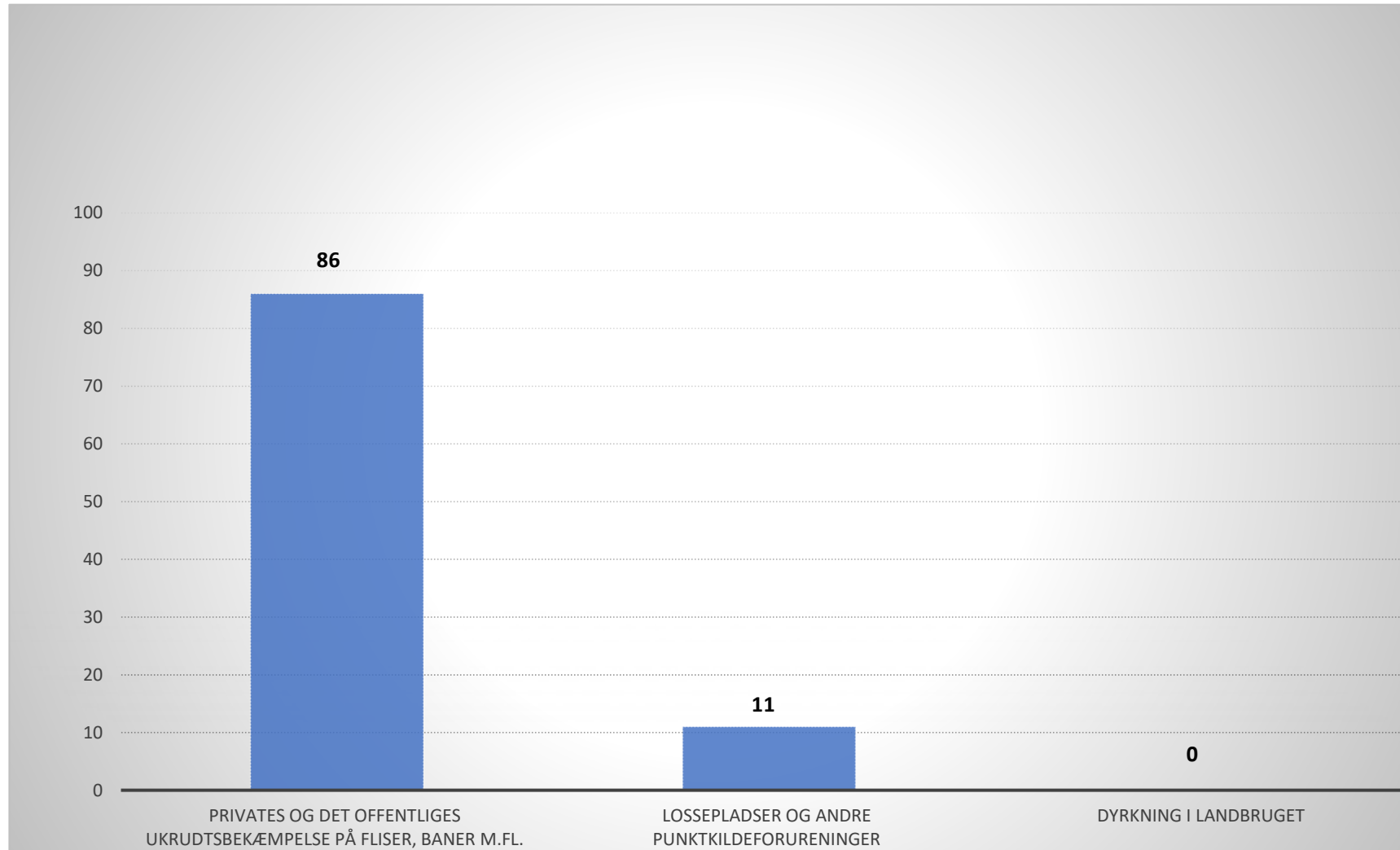
Afstemning
● Endelig vedtagelse

BNBO og indsatsplaner

v/Bente Andersen

- Forpligtigelse til kommunerne til at **meddele påbud** om sprøjtestop i BNBO, **såfremt** kommunens **risikovurdering** tilsiger, at BNBO er i risiko for forurening med **sprøjtemidler fra erhvervsmæssig anvendelse**
- Inden forpligtigelsen træder i kraft. Frist 6 måneder til indgåelse af frivillig aftale. Hvis ikke, så **udstedes påbud**, som træder i kraft pr. **1/1-2025**
- Klage ikke opsættende virkning med mindre MFKN beslutter noget andet. Erstatning udbetales med det samme på trods af klage

Der mangler faglighed, sammenhæng og systematik

Pesticid (pesticider og biocider) fund i vandforsyningsindtag

Vandforsyningsindtag 2022		
Stofnavn	Med fund (%)	>0,1 µg/l (%)
DMS (<i>N,N</i>)-dimethylsulfamid	33,2	7,5
DPC (desphenylchloridazon)	18,9	5,7
R471811 (4-bis-amido-3,5,6-trichlorobenzenesulfonat)	18,7	2,5
BAM (2,6-dichlorbenzamid)	15,6	1,3
DEET ^a	10,5	0,0
MDPC (methyl-desphenyl-chloridazon)	4,6	0,5

- Fagligt skal vi imødegå så mange BNBO-udpegninger som muligt
- Risikovurderingerne har meget svingende karakter. Generelt mangler der dokumentation for, at der er et behov for en BNBO
- Vigtigt, at alle lodsejere er opmærksomme på, at imødegåelsen skal ske nu inden et påbud forventeligt ved årsskiftet

Landmand vil ikke acceptere sprøjteforbud i BNBO

Morten Sindholt Sørensen kalder forbud mod sprøjtemidler i BNBO for grundløst. Arkivfoto.

Del

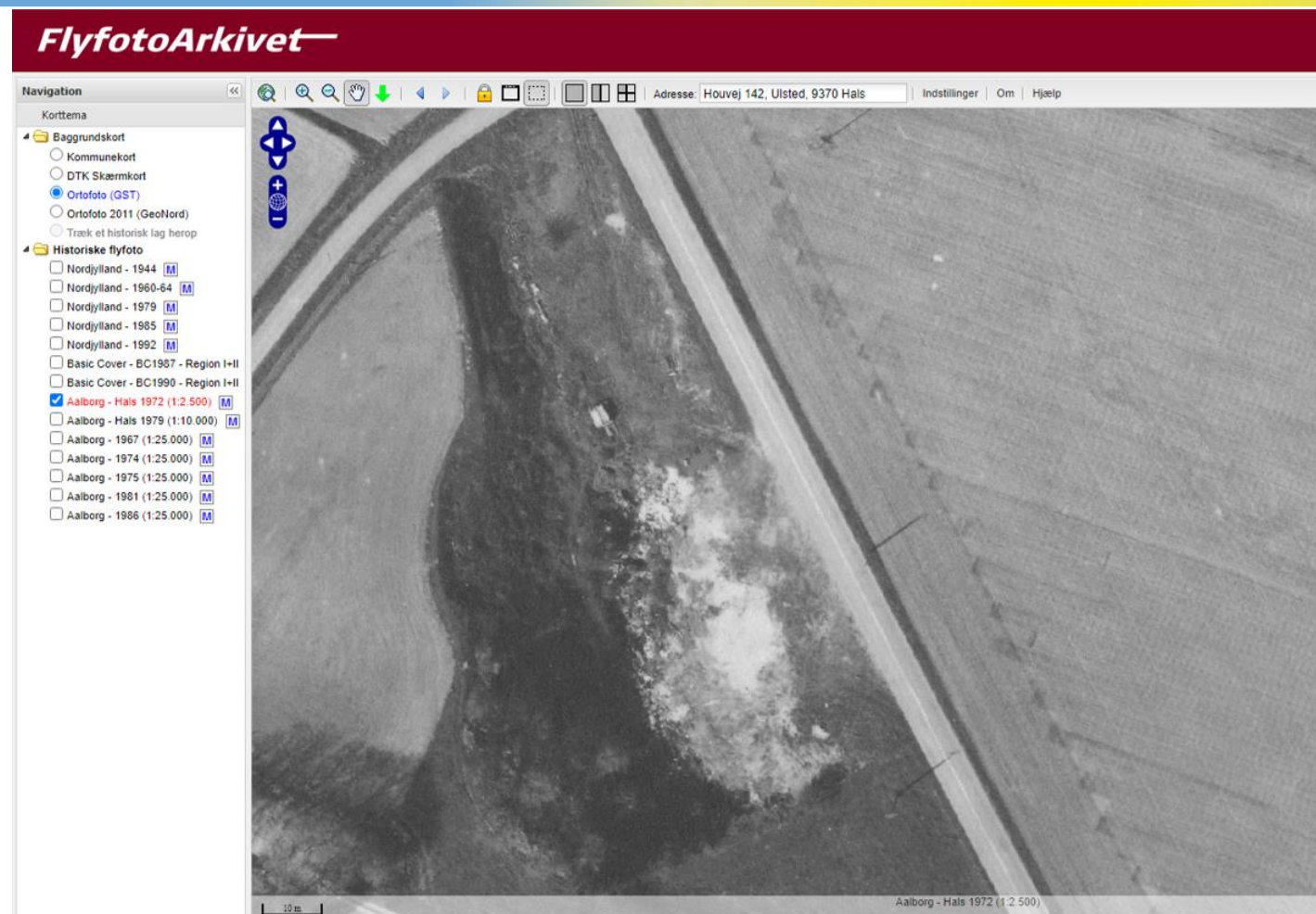

Nordjysk landmand har ikke tænkt sig at opgive sprøjten i BNBO uden kamp.

Sådan forholder det sig hos Morten Sindholt

Analyser af vandet fra borerne viser indhold af olie og anioniske detergenter, ligesom man finder indhold af totalherbicider, som aldrig har været anvendt på den dyrkede jord.

Hvilke andre ting, kunne man mon finde, hvis man målte efter det?

Man finder ikke landbrugspesticider i vandet.

Chokerede landmænd skal tilbagebetale, men pligten består!

Bæredygtigt
Landbrug

Politik

Chokerede landmænd skal betale hundredtusindvis af kroner tilbage til staten

12. nov 2023 kl. 15.25

[Del artikel](#)

16. SEPTEMBER 2023 00:00

SKREVET AF: [LANDBRUGSAVISEN.DK](https://landbrugsavisen.dk)

Krav om tilbagebetaling er helt utilstedeligt

Ulovlig støtte: Nu skal landmænd betale penge tilbage

Hundredvis af landmænd kan meget vel ende med at betale penge tilbage, da den danske stat har udbetalt for høj en kompensation.

Kan lovgivere ikke bare afskaffe jer, ligesom det gik med minkene ?

Bæredygtigt
Landbrug

Svaret er nej.

For EU-retten står over det politiske flertals dispositioner

Hvis ikke der er systematik og sammenhæng i regelværket, skal det tilsidesættes.

- 1) Manglende sammenhæng og systematik fører til, at regelværket er EU-stridigt
- 2) Ved manglende sammenhæng og systematik / årsagssammenhæng er offentlig betaling i strid med statsstøttereglerne.
- 3) Ulovlig statsstøtte kan ikke kræves erstattet af kommunen eller af staten. Men forpligtelsen består (uanset navn)
- 4) Kun EU-Kommissionen kan give en godkendelse af en støtteordning (uanset navn)
- 5) Kræv dokumentation for, at dyrkningen forurener grundvandet og garanti for, at støtten er lovlig

- Samler påbud op og klager til Miljø- og Fødevareklagenævnet med krav om opsættende virkning
- Genoptager sagen i Københavns Byret med godt 60 sagsøgere og forsøger også her at opnå opsættende virkning
- Kontakt til EU-kommissionen

Bæredygtigt
Landbrug

?

Bæredygtigt
Landbrug

Farmbrella

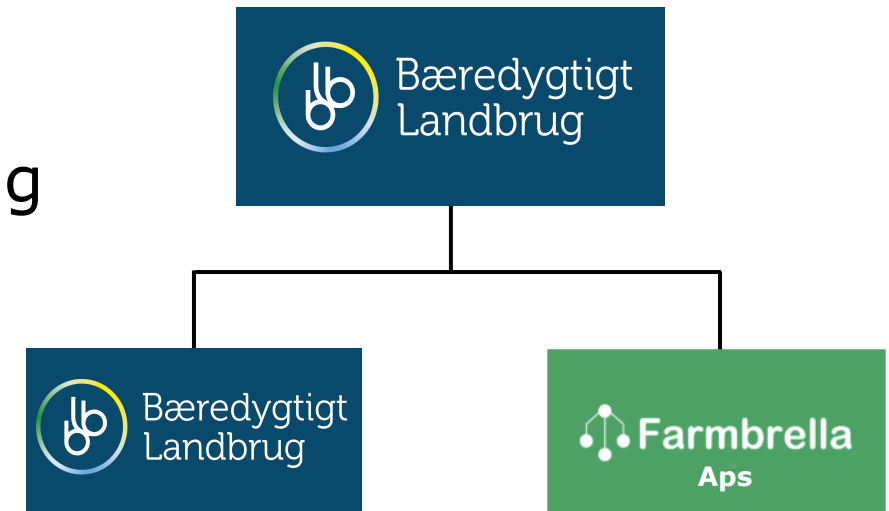
Bæredygtigt
Landbrug

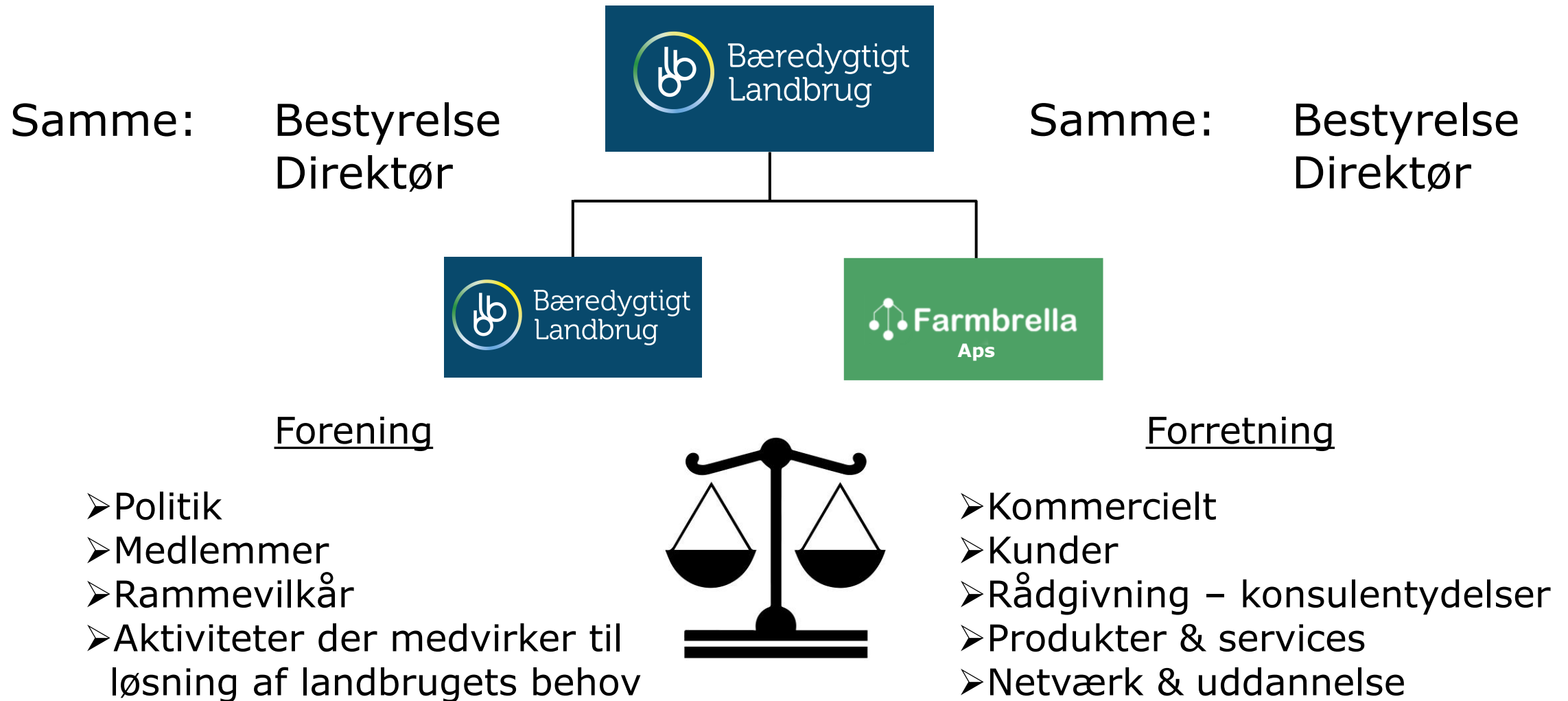
Vi møder fremtiden
- strategisk og kommercielt

v/direktør Kim Koch

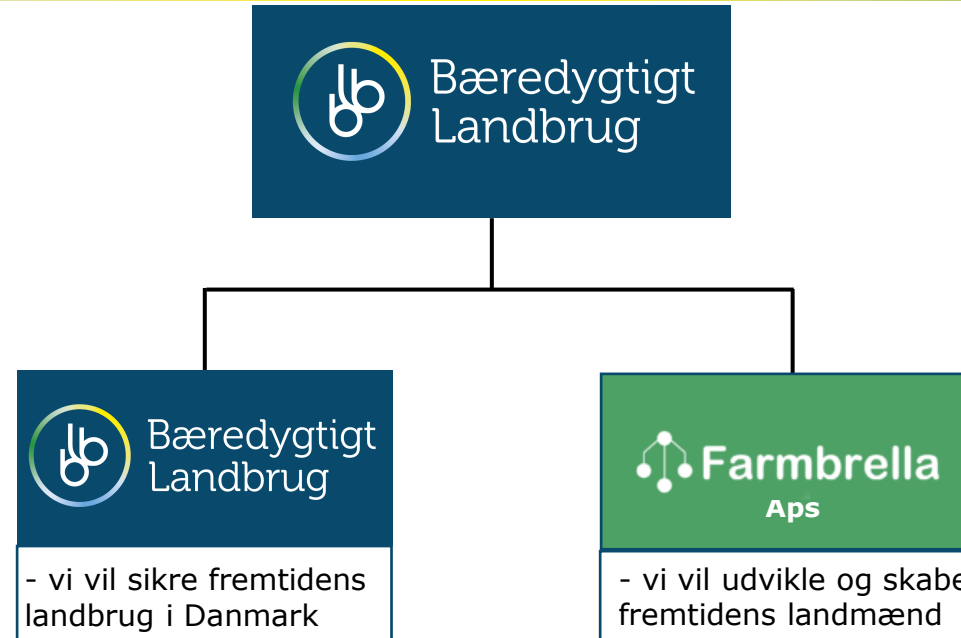
- Vi står et andet sted idag
- Tiden var løbet fra Vedtægterne
- Fradragsret – krav om kommercialisering
- Vi købte Farmbrella aktiverne
- Vi starter RÅDGIVNING op i Farmbrella
- Vi kan hermed bedre tiltrække og fastholde de bedste kompetencer
- Vi kan tilbyde et mere spændende miljø

Formål contra Struktur

- a) at sikre en faglig og juridisk korrekt regulering af dansk landbrug
- b) at sikre faglig udvikling og formidling af viden med henblik på en konkurrencedygtig og bæredygtig landbrugsproduktion af høj kvalitet
- c) at sikre ejendomsrettens ukrænkelighed og at indskrænkninger i ejendomsretten kun sker med behørig lovhjemmel og mod fuld erstatning
- d) at sikre en effektiv varetagelse af landbrugets interesser, udviklingsmuligheder, gennemslagskraft og omdømme - såvel nationalt som internationalt
- e) at yde økonomiske bidrag til uafhængige institutioner, der gennemfører forskning, udvikling og videnformidling relateret til dansk landbrugsproduktion, og som er underlagt retningslinjer for god videnskabelig praksis.

- I. at udvikle og skabe miljøer som er fremmede for de unge og fremtidens landmænd, via netværk, uddannelse og mentorordninger
- II. at tilbyde en kompetent og konkurrencedygtig rådgivning via konsulent- og serviceydelser som medvirker til løsning af landbrugets behov
- III. at udvikle og drive kommercielle aktiviteter, der medvirker til løsning af landbrugets behov
- IV. at medvirke til, at der udføres forskning, forsøg, undersøgelser og udvikling af systemer og metoder til gavn for dansk landbrug.

Forretning i Farmbrella

Farmbrella

- ✓ ESG-skabeloner
- ✓ ESG-ledelsesrapport
- ✓ esgBRICKS (IT-system)

- ✓ CarbonSpace
- ✓ Satellitopmålinger af optag og udledning

- ✓ Rådgivning
- ✓ Uddannelse

Farmbrella

- ✓ Opmåling af vandløb
- ✓ Vandføringsevne
- ✓ Databearbejdning
- ✓ Visuel præsentation
- ✓ Areal plot
- ✓ Baymetrisk kort
- ✓ Tværsnit
- ✓ Vandspejlsberegning

Farmbrella

- ✓ Miljørådgivning
- ✓ Miljøforhold
- ✓ Miljøgodkendelser
- ✓ Planloven
- ✓ Vandindvending
- ✓ Udledningstilladelser
- ✓ Natur & Biodiversitet
- ✓ Naturpleje
- ✓ Skov
- ✓ Naturtjek

Farmbrella

- ✓ Netværk
- ✓ ERFA-grupper
- ✓ Foredrag
- ✓ Uddannelse
- ✓ Kongresser
- ✓ Temadage
- ✓ Udvikling
- ✓ Community
- ✓ HR / P&C
- ✓ Karriereveje
- ✓ Mentorforløb

Bæredygtigt
Landbrug

?

Farmbrella

Netværk & Kompetencer

Sommermøder 2024

v/udviklingschef Frederik Pedersen

Fået tilført en kapacitet til opgaverne Farmbrella

- Frederik Petersen - 26 år
- Ansat som udviklingschef i Farmbrella pr. 01-04-2024
- Uddannet faglært landmand og produktionsleder
- Har arbejdet med salg, bestyrelsesarbejde, netværk og udvikling
- Har landbrugs-DNA i kroppen

➤ Netværk

- Facilitering af netværksgrupper
- Afholdelse af større netværk-events

➤ Uddannelse

- Indenfor bestyrelsesarbejde
- Indenfor kommunikation

➤ Kompetencer

- Karriereudviklingsforløb
- Mentorprogrammer

➤ Vidensdeling

- Oplæg & foredrag
- Workshops
- Samarbejder & partnerskaber

Men hvorfor? – en langsigtet plan

- Vi satser i første omgang på unge mennesker i målgruppen 25-40 år
- ↓
- Med vores tilbud skaber vi et rum for unge landmænd, så de står stærkere rustet til fremtiden – fagligt og personligt

- ↓
- Det skaber en "fødekæde" til vores forening i fremtiden

- ↓
- Med det sikrer vi Bæredygtigt Landbrugs fremtidige medlemmer

Det delte fokus

Bæredygtigt Landbrug

- Forbedre rammevilkår
  - Påvirke den politiske dagsorden
  - Sikre en faglig og juridisk korrekthed
  - At varetage fremtidens LANDBRUG
-
- Arbejder for virksomhedens eksistensgrundlag

Farmbrella Netværk & Kompetencer

- Skabe personlig udvikling
  - Sikre en god trivsel
  - Udvikle kompetencer
  - Facilitere vidensdeling
  - At varetage fremtidens LANDMAND
-
- Arbejder for udvikling af det hele menneske

Hjælp os med at forbinde med de rette personer

- Skal du, eller kender du nogle i dit netværk, som vi skal forbindes med?
- Unge mennesker som søger ny viden om deres muligheder for netværk, uddannelse og udvikling i landbrugssektoren
- Vi hører gerne fra dig eller dem

Bæredygtigt
Landbrug

?

Bæredygtigt
Landbrug

Bæredygtigt
Landbrug

Bent Juul Sørensen
Danmarks Demokraterne

Eva Tørnæs, Venstre

Ivar Nørlund, Moderaterne

Velkommen til EP-kandidaterne 2024

Bæredygtigt
Landbrug

Bæredygtigt
Landbrug

Asger Christensen
Venstre

Bent Juul Sørensen
Danmarks Demokraterne

Velkommen til EP-kandidaterne 2024

Velkommen til EP-kandidaterne 2024